

**SAVEZ CIVILNIH INVALIDA RATA
HRVATSKE**

**GODIŠNJI
IZVJEŠTAJ O RADU**

2018.

Zagreb, 2019.

O NAMA

Savez civilnih invalida rata Hrvatske—SCIRH je osnovan 30. rujna 1970. godine kao rezultat trajne brige društvene zajednice o zaštiti građanskih žrtava rata i žrtava fašističkog terora koji su Zakonom o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata prevedeni na civilni invalidi rata.

Svrha djelovanja Saveza je okupljanje udruga civilnih invalida/stradalnika rata u u djelotvornu cjelinu i zastupanje zajedničkih interesa na svim područjima na kojima se unapređuje društveni položaj i uloga civilnih invalida/stradalnika rata u Republici Hrvatskoj, štite njihova prava i interesi, dostojanstvo, ravnopravnost, nediskriminacija i jednake mogućnosti, promicanje vrijednosti Domovinskog rata, promicanje antifašizma i zaštita dostojanstva žrtava II. svjetskog rata.

SCIRH je jedinstvena, dobrovoljna, nestranačka i neprofitna organizacija u koju je učlanjeno 11 temeljnih udruga koje većinom okupljaju civilne invalide II. svjetskog rata, a manjim dijelom i Domovinskog rata (udruge na čijem području civilni invalidi Domovinskog rata nisu posebno organizirani). Članstvo temeljnih udruga čine osobe koje ostvaruju prava po Zakonu o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata i to onog dijela koji se odnosi na osobe ranjene, ozlijeđene ili oboljele u II. svjetskom ratu ili Domovinskom ratu, odnosno stradale od zaostalog ratnog materijala iza tih ratova, te članovi obitelji osobe poginule, umrle ili nestale pod okolnostima propisanim tim Zakonom ako po tom osnovu ostvaruju prava.

Prema podacima Ministarstva branitelja od 31.12.2017. godine u sustavu zaštite vojnih i civilnih invalida rata udio civilnih invalida II. svjetskog rata je 1.190 korisnika osobne invalidnine i 25 korisnika obiteljske invalidnine.

Na nacionalnoj razini Savez djeluje kao članica Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske, a na međunarodnoj razini kao članica Europskog saveza invalida rata.

Tijela SCIRH su:

Skupština - 14 članova, predstavnici udruga članica,

Predsjednik—Ante Kalina,

Predsjedništvo—7 članova: Ante Kalina, Franjo Sajko, dopredsjednik, Nevenka Cigar Crnobrnja, dopredsjednica, Marijan Marić, Dragutin Tomašić, Katarina Keser i Roberto Zidar, članovi,

Nadzorni odbor—Nikola Kovačić, Mirko Jurčević, Stana Marin.

Likvidator SCIRH—Mirko Jurčević.

Stručna služba SCIRH—Ljiljana Knežević, izvršna direktorica i Renata Krajnik, administratorica.

Statutom SCIRH definirane su glavne djelatnosti :

- praćenje i proučavanje stanja i primjene zakona i drugih propisa na području zaštite civilnih invalida/stradalnika rata, zalaganje za dosljednu primjenu istih, te sudjelovanje u predlaganju njihovih promjena i dopuna u svrhu što primjerenije zaštite prava i interesa civilnih invalida/stradalnika rata,

- senzibiliziranje javnosti, donositelja odluka i drugih dionika o problematici civilnih invalida/stradalnika rata,
- briga o poštivanju ljudskih prava i ukidanju svih oblika diskriminacije osoba s invaliditetom osobito civilnih invalida/stradalnika rata,
- koordiniranje i podrška u organiziranju i djelovanju udruga članica Saveza,
- razvijanje i promicanje međusobne suradnje udruženih članica i predlaganje aktivnosti od zajedničkog interesa,
- sektorska i međusektorska suradnja u svrhu rješavanja ukupne problematike civilnih invalida/stradalnika rata,
- suradnja i umrežavanje na nacionalnoj i međunarodnoj razini,
- sudjelovanje na seminarima, stručnim skupovima, simpozijima i drugim oblicima stručnog usavršavanja i okupljanja u zemlji i inozemstvu,
- informativno - izdavačka djelatost i osiguravanje vidljivosti rada Saveza i članica kroz tiskane i elektroničke medije,
- praćenje javnih politika i javno zagovaranje,
- organiziranje edukacija i stručnih skupova,
- organiziranje raznih oblika odmora i rekreacije, rehabilitacije, zabave i susreta civilnih invalida/stradalnika rata,
- pružanje savjetodavne podrške civilnim invalidima/stradalnicima rata koji nisu na području djelovanja članica,
- poticanje razvoja službi podrške u zajednici i pružanje socijalnih usluga civilnim invalidima/stradalnicima rata,
- poticanje razvoja volonterskog rada.

AKTIVNOSTI U 2018. GODINI

Tijekom 2018. godine SCIRH je djelovao prema Operativnom planu za 2018. godinu kojeg je usvojila Skupština 26.06.2017. godine, te u skladu sa Strateškim planom djelovanja za razdoblje 2017. – 2020. godine.

Od 01.01.2016. godine Savez je uključen u Razvojnu suradnju s Nacionalnom zakladom za razvoj civilnog društva kroz Centar znanja za društveni razvoj u RH u području unapređenja kvalitete življenja osoba s invaliditetom.

Kao Centar znanja za unapređenje kvalitete življenja osoba s invaliditetom Savez je svoje aktivnosti provodio u 4 oblika djelovanja:

1. PROVEDBA ANALIZA JAVNIH POLITIKA I ISTRAŽIVANJA U PODRUČJU DJELOVANJA SCIR

a) U suradnji s ostalim savezima unutar Centra znanja sudjelovali smo:

- u praćenju primjene UN KPOSI i Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti OSI za razdoblje 2016. – 2020. g,
- preko predstavnika Centra znanja u radnim skupinama za donošenje Zakona o jedinstvenom tijelu vještačenja, Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom, Zakona o pristupačnosti web stranica i mobilnih aplikacija, poticanju izmjena propisa: Pravilnika o kvotnom zapošljavanju, Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja očevidnika zaposlenih osoba s invaliditetom, Zakona o socijalnoj skrbi,

Zagovaranju politika za: financiranje udruga i saveza osoba s invaliditetom u suradnji s MDOMSP, rješavanje pristupačnosti (posebice u pravosuđu) u suradnji s pravobraniteljicom za OSI i Ministarstvom pravosuđa, rješavanje inkluzivog dodatka – u suradnji s MDOMSP.

b) U svom području djelovanja pratili smo stanje i primjenu propisa vezanih za civilne invalide rata, surađivali smo sa: Zajednicom hrvatskih civilnih stradalnika rata iz Domovinskog rata Hrvatske u svrhu izrade prijedloga novog Zakona o vojnim i civilnim stradalnicima rata i članovima njihovih obitelji, Ministarstvom hrvatskih branitelja vezano za dobavu podataka o Sustavu zaštite civilnih invalida rata u svrhu daljnje analize, obrade i zagovaranja prava civilnih invalida II. svjetskog rata.

2. PRIJENOS SPECIFIČNIH ZNANJA U REPUBLICI HRVATSKOJ I ZEMLJAMA REGIJE

Kroz 8. Centar znanja:

a) na Koordinancijskom sastanku centara znanja u organizaciji NZ u Zadru (ožujak 2018.g.)

b) na Skupu „Prijenos specifičnih znanja unutar saveza osoba s invaliditetom“ održanom u Zadru dana 15. ožujka 2018. godine na kojem je svaki Savez prikazao trenutačne izazove, načine rješavanja problema u pojedinim slučajevima, te su razmijenjene konkretne informacije i iskustva.

c) 11 koordinancijskih sastanaka 8. Centra znanja,

d) XXIII. Simpoziju osoba s invaliditetom s međunarodnim sudjelovanjem,

e) Edukacijskim skupovima „Znanjem do uključenosti I – V“ od kojih je Savez sudjelovao na 4 - „Odnosi s javnošću za organizacije civilnog društva: od strategije preko vidljivosti do uspješne kampanje zagovaranja“, „Komunikacija u funkciji zagovaranja“, „Komunikacija u svrhu postojanja“, Vodič za uspješno lobiranje, zagovaranje i monitoring“

f) u organizaciji NZ i Ministarstva rada i mirovinskog susrava na Informativnoj radionici za Tematske mreže, (12.09.2018),

Samostalno na nacionalnoj razini:

* Prijenos specifičnih znanja temeljnim udrugama o zakonskoj regulativi i svim promjena, te boljoj afirmaciji prava kroz:

- direktnu podršku iz ureda telefonom, faxom, pisanim informacijama i putem web stranice,

- preko predstavnika udruga u tijelima upravljanja i nadzora Saveza za koje je organiziran Trening jačanja kapaciteta u području zagovaranja prava civilnih invalida rata

- sudjelovanje mobilnog tima podrške za udruge, članice SCIRH na događanjima temeljnih udruga (izborne skupštine, godišnje tematsko druženje članova),

- capacity building radionice – za područje Splitsko – dalmatinske županije i Varaždinske županije,

- 15. skup civilnih invalida rata Hrvatske, održan u Jezerčici (26.-28.06.)

Prijenos specifičnih znanja o stradanjima u II. svjetskom ratu i poraću kroz:

- Tematska druženja organizirana iza komemorativnih skupova na mjestima stradavanja civila u II. svjetskom ratu i poraću – održano 5 tematskih druženja (Lipa, 04/18, Rab – 2, 06,09/18, Soboli,07/18, Lepoglava, 12/18),

- Okruglom stolu „Ljudski gubici Hrvatske u II. svjetskom ratu i poraću“, (28.11.) održanom unutar Tematskog društva civilnih invalida rata povodom Međunarodnog dana osoba s invaliditetom u Stubičkim Toplicama, (27. – 29.11.)

3. RAZVOJ DRUŠTVENIH POTENCIJALA

* Jačanje mreže temeljnih udruga SCIRH kroz rad mobilnog tima podrške: obavljene individualne konzultacije i pružena podrška događanjima udruga (Izborne skupštine, godišnje druženje za 7 udruga),

*Razvoj partnerstava s temeljnim udrugama na pružanju socijalnih usluga članovima:

⊙ potpisana tri partnerstva i pružena podrška u provođenju projekata/programa temeljnih udruga:

- UCIR Grada Zagreba na provođenju Programa „Usluge osobne asistencije za osobe s najtežom vrstom i stupnjem invaliditeta“ za 8 korisnika, na provođenju Programa „Usluge u zajednici za civilne invalide II. svjetskog rata“ za 74 člana, podrška u održavanju Predsjedništva, Izborne skupštine, upisu promjena u Registar udruga,

⊙ podrška osnivanju udruge u Splitu, te kod upisa u Registar udruga (pripripremljena dokumentacija potrebna za upis),

*Rad na projektima kojima se promiče zaštita dostojanstva žrtava Drugoga svjetskoga rata:

⊙ provedene aktivnosti projekta odobrenog od strane Ministarstva hrvatskih branitelja u 2017. godini, a za provođenje prebačene u 2018. godinu: sudjelovanje u komemoraciji „Lipa pamti“ u travnju, odana počast žrtvama koncentracionog logora Kapor u lipnju, odana počast žrtvama fašističkog terora u Donjoj Stubici, odana počast žrtvi Domovinskog rata u Gornjoj Stubici,

⊙ izrađen projekt i predan na natječaj Ministarstva hrvatskih branitelja,

⊙ provedne aktivnosti projekta odobrenog od strane Ministarstva hrvatskih branitelja u 2018. godini:

sudjelovanje u komemoraciji povodom godišnjice stradanja Podhumskih žrtava na spomen području Soboli u srpnju, sudjelovanje u komemoraciji povodom 75. godišnjice oslobođenja inerniraca Koncentracionog logora Kapor u rujnu, odana počast žrtvama fašizma u Krušlju selu u studenom, te na spomen groblju u Lepoglavi u prosincu,

* Rrazvoj partnerstva s drugim savezima unutar

Centra znanja i s drugim Centrima znanja kroz podršku zajedničkim aktivnostima ili aktivnostima svakog Saveza:

⊙ SOIH: Skup „I dalje aktivne i uključene“, povodom Međunarodnog dana žena, 23. simpozij OSI, Kampanja 16. dana aktivizma,

⊙ HSUIR: podrška Kampanji „Tjedan dana s invalidima rada“, Okrugli stol“Psihosocijalni rizici i stres na radnom mjestu“,

⊙ Hrvatski savez udruga s intelektualnim teškoćama, obilježavanje Nacionalnog dana,

⊙ Hrvatski savez slijepih: obilježavanje Dana Hrvatskog saveza slijepih, obilježavanje Međunarodnog dana bijelog štapa,

⊙ SDDH: humanitarna manifestacija SMA Croatian Run

⊙ HZUCSDRH (9. Centar znanja):

upućeno pismo namjere za zajedničko djelovanje u cilju bolje skrbi za civilne invalide rata,

* Izrađen sinopsis i angažirani civilni invalidi rata za snimanje filma „Pogledajte bez predrasuda“,

* Pripremljeni materijali o SCIRH-u za izradu knjižice o radu Centra znanja,

4. ZAGOVARANJE POZITIVNIH DRUŠTVENIH PROMJENA

* Zagovaranje politike za civilne invalide rata i promicanje prava kroz suradnju s ministarstvima i drugim institucijama u kojim se reguliraju prava civilnih invalida rata i dr. osoba s invaliditetom:

⊙ Uredi državne uprave u županijama: upućena pisma namjere zbog identifikacije civilnih invalida II. svjetskog rata (koji nisu organizirani kroz udruge), kontaktiranja i uključivanja u aktivnosti temeljnih udruga i Saveza (ukoliko u lokalnoj sredini ne djeluje temeljna udruga) u cilju unapređenja skrbi za civilne invalide II. svjetskog rata.

⊙ Pravobraniteljica za osobe s invaliditetom – sudjelovali u obilježavanju 10. godišnjice instituta Pravobranitelja za osobe s invaliditetom

⊙ Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku: sastanak zbog dogovora za obilježavanje 10. godišnice Konvencije o pravima OSI

⊙ Hrvatski Sabor (Odbor za ravnopravnost spolova) u suradnji s Pravobraniteljicom za OSI – sudjelovali na Tematskoj sjednici povodom obilježavanja Nacionalnog dana borbe protiv nasilja nad ženama,

* Sudjelovanje u radu povjerenstva Vlade RH za OSI, drugim tijelima i radnim skupinama unutar Centra znanja:

⊙ Sudjelovali na 2 sjednice Povjerenstva

⊙ Sudjelovali na 3 sjednice Predsjedništva SOIH

⊙ Sudjelovali na 1 sjednici Skupštine SOIH

5. OPERATIVNA RAZINA RADA SAVEZA

a) upravljanje Savezom i nadzor

U izvještajnom razdoblju održane su:

- 3 sjednice Predsjedništva na kojima su usvojena izvješća za prethodnu godinu, provedene unutarnje evaluacije aktivnosti i utroška sredstava projekata i Razvojne suradnje,

- 1 sjednica Nadzornog odbora na kojoj je pregledano materijalno i financijsko poslovanje SCIRH za prethodnu godinu,

- sjednica Izborne skupštine na kojoj je promijenjen Statut u člancima kojima se smanjuje broj članova u tijelima upravljanja i ukidaju neka tijela koja nisu neophodna temeljem Zakona o udrugama, a u svrhu učinkovitosti rada i racionalizacije troškova, izabrana su nova tijela Saveza za slijedeće četverogodišnje razdoblje i usvojeni planski dokumenti za slijedeću godinu.

Temeljem održane sjednice Izborne skupštine pripremljena je dokumentacija potrebna za upis promjena u Registar Udruga i izvršen upis promjena.

b) Unaprijeđenje rada zaposlenih i tijela upravljanja očekuje se nakon usvojenih znanja s pohađanih edukacijskih skupova u organizaciji 8. Centra znanja:

- Znanjem do uključenosti 1 – Odnosi s javnošću za organizacije civilnog društva: od strategije preko vidljivosti do uspješne kampanje zagovaranja (2 zaposlena, predsjednik, član NO),
- Znanjem do uključenosti 2 – Komunikacija u funkciji zagovaranja (2 zaposlena),
- Znanjem do uključenosti 3 – Komunikacija u svrhu postojanja (predsjednik, 2 zaposlena, član NO)
- Znanjem do uključenosti 4 – Vodič za uspješno lobiranje i zagovaranje i Monitoring (2 zaposlena, predsjednik)

Unapređenje rada zaposlenih očekuje se nakon usvojenih znanja na edukacijama:

U organizaciji NZ:

- „Društveno poduzetništvo u teoriji i praksi“ (2 zaposlena)
- „Kvalitetna priprema prijava na ESF natječaj“ (2 zaposlena)

U organizaciji Grada Zagreba, Ureda za branitelje:

- Osnove financijskog poslovanja neprofitnih organizacija (1 zaposleni)
- Edukacija za digitalizaciju procesa financiranja programa i projekata udruga (1 zaposleni)

- u organizaciji NZ i Sveučilišnog računskog centra -

Edukacija iz područja E učenje (učenje na daljinu i digitalizacija materijala udruge (zaposleni),

- u organizaciji NZ i Ministarstva rada i mirovinskog susrava -

Informativna radionica za Tematske mreže, (vanjska suradnica)

c) Unapređenje uvjeta rada

Prostorni kapaciteti unaprijeđeni su bojanjem zidova i nabavkom skenera za potrebe izrade prijedloga projekata i izvješća.